

DÔVODOVÁ SPRÁVA

Na investičné spoločnosti (obchodníci s cennými papiermi) sa spolu s úverovými inštitúciami (banky) vzťahujú prudenciálne pravidlá EÚ od roku 1993, čo je rok, v ktorom nadobudol účinnosť prvý rámec EÚ upravujúci činnosti investičných spoločností.

Týmto rámcom, ktorý bol nahradený smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2004/39/ES z 21. apríla 2004 o trhoch s finančnými nástrojmi, o zmene a doplnení smerníc Rady 85/611/EHS a 93/6/EHS a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2000/12/ES a o zrušení smernice Rady 93/22/EHS (MiFID) a od januára 2018 smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2014/65/EÚ z 15. mája 2014 o trhoch s finančnými nástrojmi, ktorou sa mení smernica 2002/92/ES a smernica 2011/61/EÚ (ďalej len „MiFID II“) a nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 600/2014 z 15. mája 2014 o trhoch s finančnými nástrojmi, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 648/2012 (MiFIR), sa stanovujú podmienky na udeľovanie povolení a organizačné požiadavky a požiadavky na vykonávanie obchodnej činnosti, na základe ktorých sa môžu poskytovať investičné služby investorom, ako aj iné požiadavky, ktorými sa upravuje riadne fungovanie finančných trhov.

Základnými právnymi aktmi Európskej únie, ktoré upravujú rámec prudenciálneho dohľadu nad úverovými inštitúciami a investičnými spoločnosťami boli doteraz smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/36/EÚ z 26. júna 2013 o prístupe k činnosti úverových inštitúcií a prudenciálnom dohľade nad úverovými inštitúciami a investičnými spoločnosťami, o zmene smernice 2002/87/ES a o zrušení smerníc 2006/48/ES a 2006/49/ES (CRD) a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 575/2013 z 26. júna 2013 o prudenciálnych požiadavkách na úverové inštitúcie a investičné spoločnosti a o zmene nariadenia (EÚ) č. 648/2012 (CRR).

Investičné spoločnosti na rozdiel od úverových inštitúcií neprijímajú vklady ani neposkytujú úvery. To znamená, že sú omnoho menej vystavené úverovému riziku a riziku, že vkladatelia si vyberú svoje peniaze v krátkej lehote. Ich služby sa sústreďujú na finančné nástroje – tie na rozdiel od vkladov nie sú splatné v menovitej hodnote, ale kolíšu podľa pohybov na trhu. S úverovými inštitúciami však súťažia v poskytovaní investičných služieb, ktoré môžu úverové inštitúcie ponúkať svojim zákazníkom na základe ich bankového povolenia. Úverové inštitúcie a investičné spoločnosti sú preto dva kvalitatívne odlišné druhy inštitúcií s odlišnými hlavnými obchodnými modelmi, ale s prekrývaním sa určitých služieb, ktoré môžu poskytovať.

Cieľom smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/2034 z 27. novembra 2019 o prudenciálnom dohľade nad investičnými spoločnosťami a o zmene smerníc 2002/87/ES, 2009/65/ES, 2011/61/EÚ, 2013/36/EÚ, 2014/59/EÚ a 2014/65/EÚ (ďalej len „smernica 2019/2034“) je zabezpečiť, aby sa na investičné spoločnosti vzťahovali požiadavky týkajúce sa kapitálu, likvidity a ďalšie kľúčové prudenciálne požiadavky a zodpovedajúce opatrenia dohľadu, ktoré sú prispôsobené ich obchodnej činnosti, pritom sú však dostatočne spoľahlivé na zachytenie rizík investičných spoločností prudenciálne spoľahlivým spôsobom s cieľom chrániť stabilitu finančných trhov EÚ.

Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 566/2001 Z.z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o cenných papieroch) v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (ďalej len „návrh zákona“) sa teda predkladá z dôvodu povinnosti transponovať smernicu 2019/2034 do slovenského právneho poriadku s cieľom zjednodušiť fungovanie menších investičných

spoločností a zároveň dosiahnuť, aby najväčšie, systémové spoločnosti začali podliehať rovnakému režimu ako európske banky.

Ďalej sa návrhom zákona preberá aj smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/2177 z 18. decembra 2019, ktorou sa mení smernica 2009/138/ES o začatí a vykonávaní poistenia a zaistenia (Solventnosť II), smernica 2014/65/EÚ o trhoch s finančnými nástrojmi a smernica (EÚ) 2015/849 o predchádzaní využívaniu finančného systému na účely prania špinavých peňazí alebo financovania terorizmu, ktorej cieľom je posilnenie výmeny informácií medzi orgánmi dohľadu a európskymi orgánmi dohľadu. Zmeny sa týkajú aj vytvárania platforiem spolupráce, ktoré sú účinným nástrojom na dosiahnutie intenzívnejšej a včasnej spolupráce medzi orgánmi dohľadu, a teda na zlepšenie ochrany spotrebiteľa. Zmeny sa týkajú aj regulačného rámca pre poskytovateľov služieb vykazovania údajov a to tak, že udeľovanie povolení a výkon dohľadu nad poskytovateľmi služieb vykazovania údajov sa presunie z národného orgánu dohľadu (Národná banka Slovenska) pod Európsky orgán dohľadu (ESMA).

Návrhom zákona sa tiež preberá smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/1504 ktorou sa mení smernica 2014/65/EÚ o trhoch s finančnými nástrojmi (ďalej len „smernica 2020/1504“), ktorej cieľom je vyňatie z rozsahu pôsobnosti smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/65/EÚ z 15. mája 2014 o trhoch s finančnými nástrojmi, ktorou sa mení smernica 2002/92/ES a smernica 2011/61/EÚ poskytovateľov služieb hromadného financovania.

Súčasťou návrhu zákona sú aj ďalšie legislatívne úpravy vyplývajúce z aplikačnej praxe, ako napríklad poznatky týkajúce sa aplikačnej praxe súvisiace s transpozíciou smernice MiFID II.

Prijatie navrhovaného zákona nebude mať vplyv na rozpočet verejnej správy, pričom bude mať možné negatívne a pozitívne vplyvy na podnikateľské prostredie. Návrh zákona nemá sociálne vplyvy, vplyvy na životné prostredie, na služby verejnej správy pre občana, na informatizáciu a nemá vplyvy ani na manželstvo, rodičovstvo a rodinu.

Predložený návrh zákona je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, s ústavnými zákonmi, nálezmi ústavného súdu, inými zákonmi a ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi Slovenskej republiky, s právom Európskej únie a s medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná.